

Spletna in intranetna stran

Marko Pršina

Glava spletne strani www.jknm.si od februarja 2008 dalje.

Uredniški odbor za pripravo celovite **spletne strani** kluba (Andrej Gašperič, Andrej Hudoklin, Marko Pršina, Mihael Rukše, Borivoj Ladišič) je do leta 2006 pripravil večino tekstov, v 2007 pa še fotografije, načrte, preglednice ter 54 opisov jam. Oblikovanje in postavitve strani smo pod vodstvom zunanjega izvajalca opravili v januarju in februarju 2008.

Oris klubske zgodovine kot uvodnega in jedrnega prispevka je pripravil Andrej Hudoklin, ki mu je uspel strnjen sprehod skozi različna obdobja delovanja kluba. Opisi klubskih in jamarških dejavnosti si sledijo po obdobjih, ki so jih zaznamovali nekateri posamezniki ali skupine. Prednost tovrstnega nizanja dogodkov je hiter vpogled v delo generacij jamarjev, ki so klub sooblikovali od njegove ustanovitve 1962 do danes. V razdelku izobraževanje smo predstavili program klubske jamarske šole, s katero želimo spodbuditi mlade z raziskovalno žilico, da se nam pridružijo. Program, katerega jedro je pripravil takratni vodja izobraževanja Mihael, je v prvem delu oblikovan poučno, strokovno in informativno, v zaključnem delu pa raziskovalno s praktičnim usposabljanjem v plezalnem vrtcu ter obiskom prvih jam. Poglavje izobraževanje smo zaključili z objavo veljavnega klubskega jamarskega etičnega kodeksa.

Obiskovalci, ki jih bolj kot zgodovina jamarstva zanimajo dolenjske jame, bodo največ zanimivosti našli v razdelku **raziskovanje**, v katerem smo prikazali območje našega pretežnega delovanja, tj. jugovzhodne Dolenjske. Znotraj poglavja smo s stališča naših raziskav predstavili ključne enote dolenjskega krasa, v zaključnem delu pa tudi območji Kanina in planine Grmeč v BiH. Borivoj je opisal posamezne kraške predele, ki smo jim dodali povezave na predstavitve nekaterih ključnih jam. Vsebina t. i. osebne izkaznice posameznega jamskega objekta so osnovni podatki iz katastra jam, ki jim sledijo kratek opis, viri in literatura o objektu, značilne fotografije ter jamski načrt. Opise jam, ki so delo osmih jamarjev, je združil in oblikoval Marko. Razdelek, ki opisuje klubsko raziskovalno dejavnost, zaključuje kratek prispevek Andreja Hudoklina o klubskih bioloških raziskavah.

Temeljna dejavnost jamarških klubov je raziskovanje in dokumentiranje jam, smo zapisali v razdelku **kataster jam**, v katerem smo opisali vlogo in pomen skrbno urejene

Klub	▼
Izobraževanje	▼
Raziskovanje	▼
Kataster jam	▼
Kje so jame?	▼
Publiciranje	▼
Varstvo jam	▼
Jamarska reševalna skupina	▼

Osnovni meni spletne strani.

zbirke podatkov o raziskanih jamah. Z objavo smo želeli javnosti predstaviti našo najdragocenejšo klubsko zbirko dokumentov, ki je v času nastajanja spletnih strani obsegala kar 2897 različnih zapisnikov. Za vse radovedneže, ki o jamah ne vedo veliko, zanima pa jih, kje so, smo oblikovali razdelek **kje so jame?** V njem je Marko pripravil interaktivno stran s prikazanimi mejami takratnih občin.

S klikom na posamezno občino se obiskovalcu prikažejo jame znotraj izbrane občine z njihovimi geografskimi legami ter z osnovnimi podatki. S sodelovanjem Borivoja smo jame v jugovzhodni Sloveniji, podobno kot za občine, razdelili še na osem t. i. geografskih enot in tudi zanje pripravili enako predstavitev. Poglavje o jamah zaključujejo

podatki o najdaljših in najglobljih dolenjskih, slovenskih in svetovnih jamah.

Na področju objavljanja jamarskih prispevkov sodi novomeški klub med najuspešnejše pri nas, zato smo naše pisne dosežke združili v samostojen razdelek **publiciranje**, v katerem smo na kratko predstavili pet dotedanjih izdaj klubskega zbornika Dolenjski kras. Objavili smo tudi vsa kazala, ki so bralcu v pomoč pri iskanju zelene vsebine; to si lahko s pomočjo sistema COBISS poiščete v knjižnicah. Dodali smo še predstavitev Biltenov, ki smo jih v klubu v fotokopirni izvedbi izdajali med letoma 1988–1996 (razen 1992). Ustrezno predstavitev je dobila tudi krona klubskega založništva – monografija Kostanjeviška jama, ki smo jo 2002 izdali v sodelovanju s Klubom jamarjev Kostanjevica na Krki. Gradivo za razdelek o klubskem publiciranju je pripravil Marko. Andrej Hudoklin, ki v klubu spremlja problematiko **varstva jam** na Dolenjskem, pa je v ločenem razdelku pripravil kratek pregled stanja onesnaženosti kraškega podzemlja, ki smo mu dodali seznam doslej očiščenih jam.

V zadnjem sklopu, predstavljenem na spletni strani, je Andrej Gašperič opisal namen, zgodovino, osnovne dejavnosti in organiziranost **jamarske reševalne skupine**, ki deluje na klubski ravni, a se hkrati povezuje v Jamarsko reševalno službo na državni ravni. Javnosti smo s tem omogočili kratek vpogled v dejavnosti, ki smo jim v klubu v preteklosti namenili veliko časa, energije in sredstev.

Proces nastajanja spletnih strani, ki relativno podrobno opisujejo posamezne klubske dejavnosti, je zahteval veliko tvornega sodelovanja med posameznimi pisci, ki smo navzkrižno pregledovali besedila in skrbeli, da v njih ne bi bilo netočnosti ali podvajanja vsebin. Že od začetka smo pregledovali klubske in zasebne arhive fotografskega in drugega grafičnega gradiva, ga postopoma izločevali in ga v končni obliki pripravili v zapisu, primernem za objavo na spletu. V kolofonu, ki smo ga poimenovali **impresum**, smo zapisali, da javnosti ponujamo na ogled 170 fotografij, 61 načrtov, 37 preglednic in 33 ilustracij. Gotovo bogata in dragocena zbirka podatkov in informacij ...

S končno različico pripravljene gradiva smo obiskali nekaj podjetij, ki so se v tistem času ukvarjala s pripravo spletnih strani, in s srečno roko izbrali ponudnika T-media, d. o. o., iz Novega mesta. Z njihovo pomočjo smo že februarja 2006 registrirali domeno

jknm.si, podjetje pa nam je omogočilo tudi brezplačno gostovanje na njihovih strežnikih. Po naših predlogah so oblikovali preprost, morda suhoparen, vendar učinkovit grafični vmesnik. Po uspešno izvedenih testiranjih smo rezultate skoraj triletnega prizadevanja 29. februarja 2008 končno predstavili domači in svetovni javnosti.

Na domačo stran spletišča smo umestili **klubske novice**, ki so opremljene s fotografijami ali video posnetki, tako da so obiskovalci strani sproti obveščeni o (predvsem) raziskovalni dejavnosti v klubu. Sprva so bile novice redkejše, ko pa smo prek e-poštne liste postopoma razširili krog njenih bralcev, se je spremljanje teh med jamarji zelo prijelo. Pogostost novih objav je začela počasi, a vztrajno naraščati. Upamo si zapisati, da so bile različnim jamarskim ekipam celo spodbujevalec njihovih dejavnosti, saj so medsebojno kar tekmovali, katera bo več in bolje raziskovala ter o svojem delu nemudoma napisala jamarsko novičko. O naših jamarskih dosežkih smo tako obveščeni sproti, pestra paleta klubskih dejavnosti pa postopoma ustvarja digitalni arhiv, dostopen kadar koli, komur koli in kjer koli. Štiri leta od njihove prve predstavitve se na klubskih spletnih straneh vrsti že prek 250 novičk, ki jih od vsega začetka ureja Marko.

Po uspešno predstavljeni spletni strani v začetku leta 2008 nekaterim njenim snovalcem ustvarjalna žilica še ni dala miru. V mislih smo že imeli dopolnitev javno dostopnih vsebin s tistimi, ki bi bile dostopne samo članom kluba. To bi bila nekakšna okrnjena različica intraneta (spletišča internega značaja), pri katerem bi bil dostop do vsebin možen samo s prijavo. Naključje je hotelo, da je v tistem času Google požel precej pohval s svojo spletno informacijsko rešitvijo Google Apps, ki je brezplačno ponujalo »storitve v oblaku« za 200 uporabnikov. Tomi Malenšek je uspešno združil kupljeno klubsko domeno z Googlovo aplikacijo ter »čez noč postavil« klubski e-poštni sistem in ogrodje intraneta.

Izoblikovana delovna skupina za pripravo **klubskega intraneta** (Tomi, Jože, Andrej in Marko) je z resnimi dejavnostmi začela jeseni 2009. Oblikovala je koncept in ga sproti nadgrajevala. Po končanih usklajevanjih je skupina izoblikovala vsebinsko hrbtenico sistema, informacijsko podporo, ki je vse bolj dobivala podobo resnega **klubskega intraneta**.

Uvodu, v katerem so prikazane nedavne dejavnosti na intranetnih straneh, sledijo **klubska obvestila**, za katere lahko ugotovimo, da se niso prijela. Namenjena so sprotnemu obveščanju članov o dogajanju v klubu, vendar opažamo, da ta komunikacijski kanal ostaja precej neizkoriščen, nadomešča pa ga e-pošta. Podobna ugotovitev velja za **koledar** – dostopen je, vendar večina uporabnikov ne izkorišča njegovih možnosti. Za oba razdelka velja: dokler ne motita, v tej zgradbi ostajata.

Snovalci strani smo največ časa porabili za vsebinsko usklajevanje **dnevnika akcij**, ki je bil pravzaprav povod za izdelavo intraneta. Predvsem Jože je kot vodja katarstra želel prekiniti dotedanjo prakso, ko je vsak član vodil lastno evidenco o obiskanih jamah, ki smo jo nato vsak konec leta združevali v en elektronski dokument. Po novem smo oblikovali enotno vstopno točko za vse raziskovalce, podatke o opravljenih akcijah pa vnašamo s pomočjo spletnega obrazca. Pogled na količino vnesenih akcij v dnevniku nas navdaja z zadovoljstvom. Sklenemo lahko, da je bil vložen trud poplačan, saj jamarji vrstice v dnevnik akcij pridno dopisujemo. Zbirni in sprotni zapis opravljenih raziskovalnih dejavnosti predstavlja varno shranjen digitalni arhiv,

iz katerega je podatke možno izvoziti v Excelovo preglednico in jih tam poljubno obdelovati. Dnevnik akcij se vsebinsko povezuje s klubskim **katastrom jam**, za katerega je vsebinsko poskrbel Jože. V omenjeni razdelek smo naložili vsa razpoložljiva elektronska navodila in obrazce, ki jih jamar potrebuje pri izpolnjevanju zapisnikov. V množici dokumentov smo želeli izbrati prave in s tem odpraviti zmedo, dvoumnosti ali podvajanje. V nadaljevanju smo članom omogočili tudi vpogled v zadnje stanje katastra jam JZS, ki ga prejmemo praviloma dvakrat letno. Tako kot vsi drugi razdelki tudi ta ponuja možnost razširitve in dodajanja vsebin, s katerimi se bomo v prihodnje lahko prilagajali novim razmeram.

Tudi naslednja dva razdelka sta vsebinsko medsebojno povezana: klik na **opremo** zagotavlja vpogled na izposojeno opremo posameznega člana kluba, možen pa je tudi vpogled v zbirni seznam klubske opreme. Sezname interaktivno ureja gospodar kluba Uroš Mervič. S klikom na **tehniko** pa uporabnik pridobi on-line dostop do različne literature s področja obvladovanja jamarske tehnike, ki jo je zbral Andrej Gašperič. Stran je v prvi vrsti namenjena jamarskim novincem, zbrano gradivo pa je v korist tudi jamarjem, ki želijo svoje znanje jamarske tehnike obnoviti ali nadgraditi.

Klub lahko v organizacijskem smislu dobro deluje le, če ima dobra pravila in druge akte ter če se po sprejetih dokumentih vsi ravnamo. Osnovni namen tega razdelka, ki ga je pripravil Marko, je zagotavljanje javnosti in transparentnosti dela organov kluba. Začne se s seznamom članov kluba z njihovimi kontaktnimi podatki, nadaljuje pa z objavljenimi klubskimi pravili ter pravilniki. Poseben pomen imajo objavljeni zapisniki sej občnega in upravnega odbora, saj so sklepi zavezujoči za vse člane, z elektronsko objavo pa je odpadlo njihovo pošiljanje po pošti. S tem smo pripravljavci želeli zagotoviti čim večjo javnost dela organov kluba, da bi člani sprejete sklepe lahko tudi izvajali. Razdelku smo dodali še datoteke, ki oblikujejo celostno podobo našega kluba.

V želji, da intranetne strani ne bi bile preveč suhoparne, je skrbnik Tomi dodal še razdelka **galerija** in **jamarske**. V prvem smo uporabnikom ponudili možnost objave svojih zgodb, fotografskih, video ali multivizijskih zapisov jamarskih dogajanj, stran pa služi tudi kot povezava na zanimive jamarske vsebine na različnih spletnih naslovih. V drugem pa najdejo prostor tisti pisci, ki želijo opisati kakšno doživetje jamarsko zgodbo, ki nekako ni namenjena širši, temveč zgolj klubski javnosti.

Celoten sistem klubskega spletišča internega značaja deluje na način, da je za vstop potrebna prijava z uporabniškim imenom in geslom – uporabniško ime je v danem primeru e-poštni naslov v obliki ime.priimek@jknm.si, ki ga je pridobil vsak član. Po uspešno izvedeni prijavi lahko uporabnik koristi tudi ostale dobrote iz družine spletnih informacijskih rešitev Google Apps (e-pošta, koledar, dokumenti, skupine ...). Glavni prednosti takšnih rešitev sta predvsem možnost, da imamo člani kluba skupne dokumente zbrane na enem mestu in da jih uporabniki lahko kadar koli in kjer koli pregledujemo zgolj s pomočjo spletnega brskalnika. Postavitev sistema narekuje večji vložek znanja in časa predvsem ob njegovem zagonu, nato ga je možno brez težav dopolnjevati in nadgrajevati. Slabosti so lahko le na naši uporabniški strani, kajti vsak element tega živega organizma potrebuje svojega skrbnika, ki mora nad vsebino, ki mu je zaupana, vseskozi bedeti. Pri vsebinskem vzdrževanju sistema pa se iz takšnih ali drugačnih razlogov lahko tudi kaj zatakne. A to je že druga zgodba ...